

„ZAMĚSTNÁVÁNÍ BEZ BARIÉR = ZAMĚSTNÁNÍ PRO VŠECHNY“

SEMINÁŘ, KTERÝ SE KONAL POD ZÁŠTITOU MÍSTOPŘEDSEDY VLÁDY A MINISTRA PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ RNDR. PETRA NEČASE, MÍSTOPŘEDSEDY SOCIÁLNÍHO VÝBORU PSP ČR ING. DAVIDA KAFKY A POSLANCE PSP ČR ONDŘEJE PLAŠILA

17. dubna 2008 od 9 hodin do 17 hodin

v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR

VÝSTUP ZE SEMINÁŘE

1. Cíl semináře: Pozvat k diskusi všechny zainteresované subjekty, které se podílejí na podpoře postižených osob k zaměstnávání

Pozvané subjekty, které byly na seminář pozvány a pozvání přijaly se skutečně aktivně na semináři podílely.

Účastníci:

Evropské aktivity: Luk Zelderloo – výkonný ředitel EASPD, zástupci českých členů EASPD Lenka Kohoutová – ředitelka BPT, Zuzana Filipková – náměstkyně pro sociální práci Slezská diakonie

Politické spektrum: MUDr. Milan Cabrnach, poslanec Evropského parlamentu, člen výboru pro zaměstnanost a sociální věci; Ing. David Kafka, poslanec PSP ČR, místopředseda Výboru pro sociální politiku PSP

Státní správa: JUDr. Štefan Čulík MPSV, další zástupci MPSV, Mgr. Ivana Ondráková ÚP Brno-město, Alexandra Zajíčková ÚP Písek, zástupci ÚP Praha

Poskytovatelé služeb: Česká unie pro podporované zaměstnávání, Rytmus, Eset-Help, Fokus Praha, Tyflocentrum, Pohoda, Formika, Green Doors, Arkádie

Vzdělavatelé ZPS: Jedličkův ústav a školy, Skills s.r.o

Zaměstnavatelé otevřený trh: Škoda Auto, ČSAD holding, McDonald's

Zaměstnavatelé chráněný trh: Drutěva, SAN Opočno, B.P.T.spol. s r.o., Asociace zaměstnavatelů zdravotně postižených v ČR, Steeltec s.r.o., Ergotep - družstvo invalidů

Zástupci osob se zdrav.postižením: Koalice pro zdraví, Národní rada osob se zdravotním postižením, Unie Roska v ČR, Roska Praha, Roska Kyjov

Další subjekty, které se chtějí zapojit do diskuze: Nadační fond pro podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením

(celý soubor účastníků viz prezenční listina)

2. Cílem semináře byla diskuze a odpovědi na otázky:

Potřebujeme mezi sebou diskutovat a spolupracovat?

Je o čem diskutovat?

O čem má být diskuze a spolupráce mezi zainteresovanými subjekty ?

Potřebujeme se mezi sebou poznávat a učit se vzájemně spolupracovat?

Můžeme v rámci spolupráce napomoci ke vzniku nových zákonných norem?

Odpovědí na otázky bylo jednoznačné ANO.

3. Účastníci semináře se v rámci diskuze shodli na následujících bodech:

- **přístupné pracovní prostředí, veřejná doprava a přístupné budovy** jsou důležitým předpokladem pro zaměstnávání osob se zdravotním postižením na otevřeném trhu práce. **Koncept "design pro všechny"** by měl být zahrnut i zde. Při přípravě přístupného prostředí jsou náklady velmi nízké a z jejich výhod mohou těžit všichni, jak lidé se zdravotním postižením, staří lidé, rodiny s dětmi a další, zatímco přestavba již postavených budov a veřejné dopravy je velmi nákladná
- koncept flexicurity, který je podporován EU, tak jak o něm mluvil MUDr. Cabrnok, by mohl být důležitým vodítkem při tvorbě nového, moderního komplexu zákonů souvisejících se zaměstnaností. **Rigidní zákony představují bariéry pro zaměstnávání obecně** a individuální řešení jsou velmi obtížná
- stále schází **ucelená právní úprava pracovní rehabilitace**, která by prokázala pracovní možnosti jednotlivce se zdravotním postižením a stala se nástrojem jak je motivovat k pracovním a vzdělávacím aktivitám
- zaměstnání **se musí** osobám se zdravotním postižením **vyplácet**. Systém dávek má osoby se zdravotním postižením hlavně zajišťovat. Pobírat invalidní důchod a být zaměstnán **se nesmí vylučovat**, navrhuje se upravit důchodový systém, který umožní osobám se zdravotním postižením pracovat, ne se bát pracovat. **Pozitivní motivace k zaměstnávání** je v tomto směru nutná. Zpráva výzkumného ústavu práce a sociálních věcí poukázala na riziko "pasti" z dávek (i když tato zpráva je z roku 2002 – stále přetrvává stejný problém)
- uvnitř komplexu legislativních opatření je zapotřebí řešit mimo jiné legislativní rámec a finanční zajištění **podporovaného zaměstnávání, úpravu dobrovolnické práce i pracovní terapie** a tím vytvořit širší možnosti pro osoby se zdravotním postižením na volném i chráněném trhu práce
- stále je vhodné pořádat **lokální i celostátní fóra zainteresovaných subjektů**, jako nástroje pro ulehčení komunikace a výměnu zkušeností mezi veřejnou správou, zaměstnavateli, poskytovateli sociálních služeb a lidmi se zdravotním postižením. Někteří poskytovatelé a některé sítě poskytovatelů, kteří byli přítomni na semináři, se už **spolu dohodli, že se budou pravidelně scházet**. Tématem příštího setkání by mohly být připravované změny legislativy a českého předsednictví EU
- **zaměstnávání osob s postižením na otevřeném trhu práce** je zapotřebí podporovat, je to cesta, kterou jde i EU, avšak je nutná spolupráce a motivace těchto zaměstnavatelů, kteří na volném trhu práce chtějí vytvořit pracovní místo pro OZP. Nesmí to být pouze nutnost, oddálení pokuty. Financování podporující zaměstnávání osob se zdravotním postižením u zaměstnavatelů by mělo pokrýt všechny navýšené náklady (dle obecného nařízení o blokových výjimkách EU). Tyto náklady zahrnují: ztrátu produktivity, adaptace pracovní prostředí, nutné specifické podpory a zapracování

- **chráněné zaměstnávání osob s postižením** je vhodné ponechat a podporovat. Jeho cílem je jednak připravit OZP na možný vstup na otevřený trh práce s tím, že vždy bude určité procento osob, které budou potřebovat pracovat v chráněném pracovním prostředí a pro ně musí být zachováno. Financování podporující zaměstnávání osob se zdravotním postižením u zaměstnavatelů by mělo pokrýt všechny navýšené náklady (dle obecného nařízení o blokových výjimkách EU). Tyto náklady zahrnují: ztrátu produktivity, adaptaci pracovního prostředí, specifickou podporu a zapracování. Pokryty by měly být jen ty náklady, které přímo souvisejí se zdravotním postižením
- **příspěvky v rámci poskytování sociálních služeb jsou zneužívány samotnými osobami se zdravotním postižením** – je zapotřebí vyvíjet jednak tlak na informovanost těchto osob v tom směru, že se jedná o nelegální chování, ale také upravit příslušnou legislativu
- rovněž příspěvky na chráněné zaměstnávání mají být nastaveny tak, aby bylo **minimalizováno jejich zneužívání**. Změnu vyžaduje také systém **náhradního plnění** a to tak, aby bylo minimalizováno jeho zneužívání, ale zůstala motivace pro realizaci chráněného zaměstnávání
- je vhodné individualizovat schémata všech opatření pro osoby se zdravotním postižením. Odborníci na tuto problematiku by měly být zahrnuti do všech pracovních týmů, které pracují na legislativě, která se jakýmkoliv způsobem dotýká osob se zdravotním postižením

Tento seminář vznikl za finančního přispění EASPD, B.P.T spol.s r.o., Nadačního fondu pro podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením, BET spol. s r.o.a Apollo, s.r.o.

Kontaktní osoba pro média:
Hana Potměšilová potmesilova@nfozp.cz